

Міністерство освіти і науки України
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(Україна)

Варненський вільний університет Чорноризця Храбра (Болгарія)
Гентський університет (Бельгія)

Сучавський університет ім. Стефана чел Маре (Румунія)

Міжнародний науково-освітній та навчальний центр (Естонія)

Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (Україна)

Київський національний університет будівництва і архітектури (Україна)

Сумський державний університет (Україна)

Сумський національний аграрний університет (Україна)

Національний університет «Запорізька політехніка» (Україна)

Державна установа

«Інститут економіки та прогнозування НАН України» (Україна)

Державна установа

«Інститут демографії та проблем якості життя НАН України» (Україна)

Державна податкова інспекція у м. Полтава Головного управління Державної
податкової служби у Полтавській області (Україна)

Полтавське територіальне відділення Всеукраїнської професійної громадської
організації «Спілка аудиторів України» (Україна)

Торгово-промислова палата України (Україна)

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА

ЗБІРНИК

II Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції
«СТАЛИЙ РОЗВИТОК: ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ В
УМОВАХ СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ»

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

06 червня 2024 року

ПОЛТАВА

сільськогосподарського призначення не є повним, якщо не буде враховано величину абсолютної ренти. Даний вид ренти в сучасних умовах господарювання повинен обов'язково бути переглянутий. Переваги визначення абсолютної ренти буде надано методиці чи підходу які більш повно розкриють механізм її оцінки.

Визначення величини абсолютної ренти (рентного доходу) здійснено на основі вартісної концепції, яка потребує спочатку визначення відносно гірших за якістю земельних ділянок, або деяку умовну площу, яка в даному випадку підлягала оцінюванню, що здійснено за комплексом факторів пов'язаних із найменш сприятливими ґрунтово-кліматичними умовами в зоні розташування цих досліджуваних земель (ділянок).

Список використаних джерел

1. Шарий Г.І. Інституційне забезпечення розвитку земельних відносин в аграрномусекторі України: монографія. Полтава. 2015. 605 с.

УДК 338.24

Скрильник Андрій Сергійович, к.е.н., доцент, докторант
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)

ОСНОВНІ ПЕРЕШКОДИ ІНКЛЮЗИВНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Інклюзивний розвиток підприємництва є ключовим елементом соціально-економічного зростання, спрямованого на створення рівних можливостей для всіх груп населення, включаючи соціально вразливі категорії. Однак, цей процес часто стикається з різними перешкодами, які потребують ефективних стратегій протидії на місцевому рівні [1]. Інклюзивний розвиток підприємництва на місцевому рівні є важливим аспектом соціально-економічного зростання, оскільки сприяє створенню рівних можливостей для всіх груп населення, включаючи соціально вразливі категорії. Однією з головних проблем є недостатня підтримка з боку місцевої влади, що проявляється у вигляді бюрократичних бар'єрів та відсутності спеціалізованих програм підтримки. Також значною перешкодою є обмежений доступ до фінансування, зокрема, через недостатню кількість місцевих фінансових установ, відсутність мікрофінансування та високі процентні ставки за кредитами. Крім того, низький рівень підприємницької освіти та навичок у місцевих громадах ускладнює розвиток інклюзивного бізнесу. Відсутність доступних освітніх програм, тренінгів та менторства обмежує можливості для потенційних підприємців.

Соціальні та культурні бар'єри, такі як стереотипи та упередження щодо певних груп населення, а також низький рівень інформованості про важливість інклюзивного підприємництва, також є значними перешкодами. Інфраструктурні обмеження, зокрема, відсутність бізнес-інкубаторів, акселераторів та недостатній доступ до сучасних технологій, стримують розвиток інноваційних рішень у підприємстві.

Економічні умови, такі як низька купівельна спроможність та високий рівень безробіття, створюють додаткові виклики для підприємців на місцевому рівні. Відсутність мережування та кооперації між підприємцями, а також слабка підтримка з боку громадських організацій, ускладнюють обмін досвідом та ресурсами, що є важливим для сталого розвитку інклюзивного підприємництва. Ці перешкоди вимагають комплексного підходу та спільних зусиль з боку місцевих влад, громадських організацій та бізнес-спільноти для їх подолання та створення сприятливих умов для розвитку інклюзивного підприємництва на місцевому рівні [2]. Інклюзивний розвиток підприємництва в Україні стикається з низкою перешкод, які ускладнюють створення рівних можливостей для всіх груп населення. Основні з них наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Основні перешкоди інклюзивного розвитку підприємництва в Україні

№	Основні причини	Деталізовані складові	Сутність деталізованої складової
1.	Недостатня підтримка з боку місцевої влади:	Бюрократичні процедури в дозвільній системі	Складні та непрозорі бюрократичні процедури на місцевому рівні ускладнюють отримання необхідних дозволів і доступ до ресурсів.
		Відсутність місцевих програм підтримки:	Брак програм, що спеціально спрямовані на підтримку інклюзивного підприємництва на місцевому рівні.
2.	Обмежений доступ до фінансування	Недостатня кількість місцевих фінансових установ:	Відсутність банків та інших фінансових установ, готових надавати кредити або інші фінансові продукти для соціальних підприємств.
		Відсутність мікрофінансування та грантів:	Місцеві підприємці часто не мають доступу до мікрофінансування, грантів та інших форм фінансової підтримки.
3.	Низький рівень підприємницької освіти та навичок	Відсутність навчальних програм:	Брак доступних освітніх програм та тренінгів з підприємництва, особливо тих, що спрямовані на інклюзивні бізнеси.
		Недостатнє менторство:	Невелика кількість менторів та консультантів, які могли б підтримати нових підприємців на місцевому рівні.
4.	Соціальні та культурні бар'єри	Стереотипи та упередження:	Наявність місцевих стереотипів та упереджень щодо певних груп населення, таких як люди з обмеженими можливостями, жінки або етнічні меншини.
		Низький рівень інформованості:	Відсутність інформаційних кампаній та ініціатив, що підвищують обізнаність про важливість інклюзивного підприємництва.
5.	Економічні умови	Низька купівельна спроможність:	Місцеві ринки можуть мати обмежений попит на продукти та послуги, що пропонуються інклюзивними підприємствами.
		Високий рівень безробіття:	Економічні труднощі та високий рівень безробіття ускладнюють розвиток бізнесу та знижують можливості для підприємництва.
6.	Відсутність мережування та кооперації	Недостатня взаємодія між підприємцями:	Відсутність платформ для обміну досвідом та співпраці між місцевими підприємцями, що може обмежувати можливості для інклюзивного розвитку.
		Відсутність підтримки з боку громадських організацій:	Місцеві НУО та інші громадські організації можуть не мати ресурсів або знань для підтримки інклюзивного підприємництва.

Основними напрямками протидії цим перешкодам є створення сприятливого регуляторного середовища, поліпшення доступу до фінансування, підвищення рівня підприємницької освіти та навичок, а також подолання соціальних і культурних бар'єрів. Підвищення рівня підприємницької освіти та навичок є ще одним важливим напрямом. Впровадження доступних освітніх програм, тренінгів та менторських ініціатив для потенційних підприємців сприятиме розвитку їхніх професійних компетенцій.

Особлива увага має бути приділена програмам, спрямованим на представників соціально вразливих груп, таких як жінки, молодь та люди з обмеженими можливостями. Подолання соціальних і культурних бар'єрів потребує проведення інформаційних кампаній, спрямованих на підвищення обізнаності про важливість інклюзивного підприємництва та зменшення стереотипів і упереджень у суспільстві. Розвиток інфраструктури, включаючи створення бізнес-інкубаторів, акселераторів та забезпечення доступу до сучасних технологій, є критично важливим для стимулювання інновацій та зростання інклюзивних підприємств. Економічні умови можуть бути покращені через активне залучення місцевих громад та організацій до підтримки підприємницьких ініціатив, зокрема через створення сприятливих

умов для малого та середнього бізнесу.

Для подолання цих перешкод необхідно розробити комплексні стратегії, що включають поліпшення регуляторної бази, забезпечення доступу до фінансів, підвищення рівня освіти та підтримку соціально вразливих груп. Спільні зусилля уряду, бізнесу та громадянського суспільства можуть створити сприятливе середовище для розвитку інклюзивного підприємництва, сприяючи економічному зростанню та соціальній інтеграції.

Список використаних джерел

1. Тютюнникова С. В. Інклюзивний розвиток національної економіки як чинник подолання бідності / С. В. Тютюнникова, К. Л. Пивоварова // Бізнес Інформ. - 2018. - № 8. - С. 105-111. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2018_8_18
2. Іртищева, І., Крамаренко, І., Завгородній К. Оцінка рівня сталого інклюзивного розвитку України. *Modeling the development of the economic systems*, 2023, (2), 159–165. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2023-8-21>

УДК 330.3

Васюта В. Б., к. т. н., доцент; Гірбасов М.О., студент
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)

ПЕРСПЕКТИВИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Сталий розвиток - це такий розвиток суспільства, при якому економічне зростання, виробництво та споживання відбуваються в межах, що дозволяють екосистемам самовідновлюватися. Він передбачає гармонійний розвиток економічного, соціального та екологічного аспектів. Головна мета сталого розвитку - збереження людства, а завдання - підтримка умов для існування екосистем і біосфери [1].

У вересні 2015 року в Нью-Йорку під час 70-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН пройшов Саміт ООН зі сталого розвитку. Підсумковий документ саміту "Перетворення нашого світу: порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року" включає 17 цілей сталого розвитку та 169 завдань. [2]

Європейський Союз відіграє активну роль у реалізації цих цілей, інтегруючи їх у свої політичні рамки та інструменти. Наприклад: Стратегія сталого розвитку ЄС до 2030 року, Європейський зелений курс, Партнерство зі стейкхолдерами, тощо.

Прагнучи стати частиною ЄС, Україна також повинна реалізовувати цілі сталого розвитку. Саме тому 30 вересня 2019 року Президент України видав указ №722/2019. Цей указ спрямований на забезпечення національних інтересів України в сфері сталого розвитку економіки, громадянського суспільства та держави з метою підвищення рівня та якості життя населення, а також дотримання конституційних прав і свобод людини і громадянина. [3]

Але в умовах війни, коли доходи йдуть на військові потреби, впровадження високих екологічних та соціальних стандартів, які передбачають ЦСР може стати непосильною нішею як для економіки, так і для підприємців.

Тому зараз варто зосередитися на економічних реформах, це: сприятиме зменшенню тінізації економіки, збільшенню податкових надходжень, підвищенню ділової активності, та залученню зовнішніх інвестицій.

Також варто адаптувати законодавчу базу під міжнародні стандарти, зокрема і екологічні, щоб сприяти відбудові саме на зелених засадах, та стимулювати працюючі підприємства переходити на ці стандарти.

Необхідно провести інституційні реформи, щоб зменшити рівень корупції, збільшити прозорість управління та зміцнити демократичні інститути.

Ці зміни позитивно вплинуть на економічну ситуацію, та стануть основою для